

D E C I Z I E

25 martie 2015

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ
lărgit al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președinte de ședință

Judecătorii:

Svetlana Novac

Tatiana Vieru

Valentina Clevadi

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală

examinând recursul declarat de SRL "Panaiut-P" împotriva hotărârii din 29 decembrie 2014 a Curții de Apel Comrat,

adoptată în pricina la cererea lui Terzi Ivan împotriva SRL "Tulparex-Agro" privind intentarea procedurii de insolabilitate

c o n s t a t ă :

La data de 15.08.2011 Terzi Ivan a depus în instanța de judecată cerere privind intentarea procesului de insolabilitate în privința SRL "Tulparex-Agro".

La data de 19 octombrie 2011 Curtea de Economică Apel a emis hotărâre prin care a intentat procedură de insolabilitate în privința SRL "Tulparex-Agro", înregistrată în rl.Comrat, sat.Cotovscoie, str. Molodiojnaia, nr.152. Totodată în calitate de administrator al procedurii de insolabilitate a fost numit ÎI "Leiciu Svetlana".

La 28 ianuarie 2014 SRL "Tulparex-Agro", în proces de insolabilitate, a depus în instanța de judecată cerere împotriva SRL "Panaiut-P" privind poprirea și vânzarea dreptului litigios în sumă de 70000 lei.

În motivarea acțiunii s-a indicat că SRL "Tulparex-Agro" și SRL "Panaiut-P" s-au aflat în relații economice. Astfel, factura fiscală seria NA nr. 0690443 din 26 decembrie 2003 confirmă faptul încheierii tranzacției în urma căreia SRL "Tulparex-Agro" a transmis, iar SRL "Panaiut-P" a achiziționat semințe de floarea-soarelui în cantitate de 5000 kg la prețul de 13,34 lei pentru un kg în sumă totală de 70000 lei.

Despre această tranzacție administratorul insolabilității a aflat doar în luna august 2013 după studierea documentației contabile restituite debitorului SRL "Tulparex-Agro" de către organele de drept și care au fost ridicate în anii 2003-2004 în urma desfășurării unor acțiuni de urmărire penală în privința conducerii debitorului.

Începând cu luna august 2013 SRL "Tulparex-Agro", în repetate rânduri, s-a adresat conducerii SRL "Panaiut-P" cu solicitarea de a-i achita datoria. Din cauza neexecutării obligațiilor sale, în adresa SRL "Panaiut-P", la 23 decembrie 2013 a fost expediată o notificare, precedată ulterior de altele, care au rămas fără răspuns.

Prin hotărârea din 29 decembrie 2014 a Curții de Apel Comrat a fost recunoscută ca fiind întemeiată cererea administratorului procesului de insolabilitate a SRL

”Tulparex-Agro” privind poprirea și vânzarea dreptului litigios; a fost încasat de la SRL ”Panaiut-P” în beneficiul SRL ”Tulparex-Agro”, în proces de insolabilitate, datoria în sumă de 70000 lei.

La data de 09 februarie 2015 SRL ”Panaiut-P” a depus recurs împotriva hotărîrii din 29 decembrie 2014 a Curții de Apel Comrat.

În motivarea recursului a indicat că au fost încălcate normele dreptului material și procesual.

Menționează recurentul că furnizarea semințelor de floarea soarelui în baza facturii fiscale seria NA nr. 0690443 din 26 decembrie 2003 în cantitate de 5500 kg, în sumă totală de 70000 lei posibil a avut loc, însă, potrivit datelor contabile, SRL ”Panaiut-P” nu are careva datorii față de SRL ”Tulparex-Agro”, mai mult ca atît se înregistrează restanța SRL ”Tulparex-Agro” față de SRL ”Panaiut-P”.

Mai indică recurentul că între SRL ”Panaiut-P” și SRL ”Tulparex-Agro” nu a fost încheiat vre-un contract de vânzare-cumpărare a seminței de floarea-soarelui și că nu este posibil de constatat obligațiile părților cu privire la achitarea seminței de floarea-soarelui în baza facturii fiscale.

Studiind materialele dosarului în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, instanța de recurs, după ce judecă recursul, este în drept să respingă recursul și să mențină hotărîrea primei instanțe.

Din materialele dosarului rezultă că la data de 19 octombrie 2011 Curtea de Apel Economică a emis hotărîre prin care a intentat procedură de insolabilitate în privința SRL ”Tulparex-Agro”. În calitate de administrator al procedurii de insolabilitate a fost numit ÎI ”Leiciu Svetlana”.

La 28 ianuarie 2014 SRL ”Tulparex-Agro”, a depus cerere către SRL ”Panaiut-P” privind poprirea și vânzarea dreptului litigios în sumă de 70000 lei.

Prin hotărîrea din 29 decembrie 2014 a Curții de Apel Comrat a fost admisă cererea SRL ”Tulparex-Agro”, în proces de insolabilitate, împotriva SRL ”Panaiut-P” privind poprirea și vânzarea dreptului litigios în sumă de 70000 lei.

Colegiul reiterează despre legalitatea hotărîrii instanței de insolabilitate din următoarele considerente.

Poprirea, în sensul art.2 a Legii insolabilității nr. 149 din 29 iunie 2012, constituie procedura prin care administratorul insolabilității/lichidatorul urmărește bunurile sau sumele datorate debitorului de către o a treia persoană, iar art. 126 a Legii insolabilității stabilește reguli privind poprirea și vânzarea dreptului litigios sau cesiunea creanței.

În conformitate cu art. 126 alin. alin.(1)-(2) din Legea insolabilității, sînt supuse urmăririi silite prin poprire mijloacele bănești în numerar și fără numerar, în monedă națională și în valută străină, titlurile de valoare, alte bunuri mobile incorporate care sînt datorate debitorului ori sînt deținute în numele său de un terț sau pe care acesta din urma i le va datora în viitor în temeiul unor raporturi juridice existente. Poprirea se înființează prin somație a administratorului

insolvabilității/lichidatorului și se comunică terțului menționat la alin.(1) împreună cu o copie certificată de pe hotărîrea de intentare a procedurii de insolvabilitate/faliment asupra debitorului.

Reieșind din normele legale citate *supra*, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție reține că sunt supuse urmăririi silite prin poprire mijloacele bănești care sînt datorate debitorului în temeiul unor raporturi juridice existente.

În conformitate cu art.130 alin. (1),(5) CPC, instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege. Proba este declarată ca fiind veridică dacă instanța constată prin cercetare și comparare cu alte probe că datele pe care le conține corespund realității.

Astfel, Colegiul reiterează că instanța de insolvabilitate corect a stabilit că prin factura fiscală seria NA nr. 0690443 din 26 decembrie 2003 "Tulparex- Agro" SRL a transmis SRL "Panaiut-P" semințe de floarea soarelui în cantitate de 5500 kg la prețul de 13,34 lei kg în sumă de 70000 lei.(f.d.9)

La fel, instanța de insolvabilitate corect a stabilit că la 23 decembrie 2013 administratorul procesului de insolvabilitate "Tulparex-Agro" SRL, prin intermediul poștei, a transmis în adresa "Panaiut-P" SRL un aviz privind poprirea. (f.d.5).

Conform art. 126 alin. (9) din Legea insolvabilității, dacă terțul poprit nu își îndeplinește obligațiile ce îi revin pentru efectuarea popririi, administratorul insolvabilității/lichidatorul, în cel mult o lună de la data la care terțul poprit trebuia să consemneze ori să plătească suma datorată, poate sesiza instanța de insolvabilitate în vederea validării popririi.

Conform art. 126 alin. (10) din Legea insolvabilității, instanța de insolvabilitate îi va cita pe administratorul insolvabilității/lichidator, precum și pe terțul poprit, și, la termenul stabilit pentru judecarea cererii de validare, va dispune administrarea oricărei probe necesare soluționării acesteia, care este admisibilă potrivit normelor de drept comun. În instanța de validare, terțul poprit poate opune creditorului următor toate excepțiile și mijloacele de apărare pe care le-ar putea opune debitorului în măsura în care ele se întemeiază pe o cauză anterioară popririi. Hotărîrea de validare a popririi este supusă numai recursului de către terțul poprit.

Astfel, instanța de insolvabilitate corect a stabilit că administratorul insolvabilității a notificat "Panaiut-P" SRL despre existența datoriei față de persoana insolvabilă și a solicitat restituirea datoriei, obligație pe care ultima nu a îndeplinit-o.

Mai mult decît atît, Colegiul reiterează că instanța de insolvabilitate corect a stabilit că între părți a avut loc un raport juridic(contract de vînzare cumpărare), care se demonstrează prin factura fiscală anexată la materialele dosarului.

La fel instanța de recurs reține că instanța de insolvabilitate corect a făcut referire la prevederile art. 572 Cod civil, conform căruia temeiul executării rezidă în existența unei obligații. Obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-

credință, la locul și în momentul stabilit.

Conform art. 575 alin. (1) CC al RM, în cazul în care termenul de executare a obligației nu este determinat și nici nu rezultă din natura acesteia, creditorul are dreptul de a pretinde oricând executarea ei, iar debitorul este îndreptățit să o execute oricând.

Ori, în factura fiscală, care confirmă încheierea de către părți a contractului de vânzare cumpărare a seminței de floarea soarelui, nu este indicat nici un termen de executare de către "Panaiut-P" SRL a obligației privind achitarea prețului. Astfel, "Tulparex-Agro" SRL, în calitate de creditor, prin prisma art. art. 572, 575 Cod civil, poate cere executarea obligației în mod corespunzător oricând.

Totodată, instanța de insolabilitate corect a aplicat prevederile art. 267 Cod civil, conform căruia termenul general în interiorul căruia persoana poate să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanță de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

Iar, art. 272 alin. (1) Cod civil, stabilește că termenul de prescripție extinctivă începe să curgă de la data nașterii dreptului la acțiune. Dreptul la acțiune se naște la data când persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

Astfel, corect s-a stabilit că furnizarea semințelor de floarea-soarelui către "Panaiut-P" SRL a fost înfăptuită de către "Tulparex-Agro", SRL la 26 decembrie 2003, conform facturii fiscale seria NA nr. 0690443 din 26.12.2003 în sumă de 70000 lei (f.d. 9).

Însă, administratorul procesului de insolabilitate nu cunoștea despre faptul că "Panaiut-P" SRL nu a achitat plata pentru marfa primită în baza facturii fiscale seria NA nr. 0690443 în sumă de 70000 lei, deoarece toată documentația fiscală a "Tulparex-Agro" SRL a fost ridicată de către organele de drept în temeiul intentării unor dosare penale, fapt invocat de intimat și care nu a fost combătut prin careva probe de recurent.

Astfel, instanța de recurs reiterează că Curtea de Apel Comrat corect a stabilit dreptul administratorului insolabilității de a solicita achitarea datoriei și că solicitarea acestuia este în termen, deoarece existența dreptului dat – proprierea, a devenit cunoscut după restituirea actelor contabile de către organele de drept. Astfel, administratorul procesului de insolabilitate Leiciu S. nu a omis termenul în interiorul căruia putea înainta cererea. Ori, cererea de apărare a dreptului poate fi înaintată în termen de 3 ani din momentul încălcării dreptului.

Din materialele dosarului rezultă că încălcarea dreptului SRL "Tulparex-Agro" s-a produs în anul 2013 când administratorul insolabilității a transmis somația de achitare a datoriei, iar "Panaiut-P" SRL a refuzat achitarea sumei.

La fel instanța de insolabilitate corect a stabilit că sunt nefondate argumentele reprezentantului "Panaiut-P" SRL referitor la faptul că a achitat SRL "Tulparex-Agro" datoria pentru producția primită cu motorină, fapt confirmat prin factură pentru marfa seria SN 726350 din 30.09.2003, deoarece la materialele dosarului aceasta nu a fost prezentată, iar invocările precum că conform facturii menționate a avut loc decontarea reciprocă între întreprinderi pe faptul furnizării semințelor de floarea-soarelui, sunt doar alegații, deoarece careva acte care ar confirma această tranzacție nu au fost prezentate.

Instanța de recurs menționează că instanța de insolabilitate corect a stabilit că nerecepționarea semințelor de floarea soarelui este doar o insinuare a "Panaiut-P" SRL, deoarece în factura fiscală, care confirmă încheierea tranzacției date, este aplicată la rubrica respectivă semnătura reprezentantului și ștampila "Panaiut-P" SRL. Mai mult decât atât, prin afirmațiile precum că de fapt achitarea a avut loc prin decontări reciproce cu motorina, SRL "Panaiut-P" recunoaște încheierea tranzacției date.

Reieșind din circumstanțele menționate *supra* și conform art. 126 alin. (11) din Legea insolabilității, instanța de insolabilitate corect a stabilit că dacă din probele administrate reiese că a treia persoană în privința căreia este adresată poprirea și vânzarea dreptului litigios a debitorului, datorat sumele de bani debitorului, instanța de judecată care examinează procesul de insolabilitate, adoptă hotărârea privind recunoașterea valabilă a faptului popririi și vânzării dreptului litigios, în bază căreia de la a treia persoană a fost încasată suma, pe care această persoană a datorat-o debitorului.

Astfel, examinând înscrisurile prezentate, în raport cu circumstanțele cauzei, instanța de recurs reține că prima instanță corect a ajuns la concluzia precum că probele prezentate certifică îndatorirea terțului poprit față de debitorul insolabil.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârea din 29 decembrie 2014 a Curții de Apel Comrat, este întemeiată și legală, iar argumentele invocate în recurs sunt neîntemeiate și nefondate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de SRL "Panaiut-P" împotriva hotărârii din 29 decembrie 2014 a Curții de Apel Comrat și de a menține hotărârea recurată.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. a) CPC, art. 428 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de SRL "Panaiut-P" împotriva hotărârii din 29 decembrie 2014 a Curții de Apel Comrat.

Se menține hotărârea din 29 decembrie 2014 a Curții de Apel Comrat, adoptată în pricina civilă la cererea lui Terzi Ivan împotriva SRL "Tulparex-Agro" privind intentarea procedurii de insolabilitate.

Decizia este irevocabilă.

Președinte de ședință

Svetlana Novac

Judecătorii:

Tatiana Vieru

Valentina Clevadi

Iurie Bejenaru

Oleg Sternioală